

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАРАДИГМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ІМПЛІКАЦІЙ Структурно-семіотичні аспекти

для студентів

спеціальностей	035 Філологія
спеціалізації	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
рівня вищої освіти	035.01 Українська мова та література
освітньої програми	другого (магістерського)
	035/029.00.01 Біографістика і текстологія

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 1399/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
«30» серпня 2024 р.

Київ — 2024

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри української літератури, компаративістики і
грінченкознавства

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри української літератури, компаративістики і
грінченкознавства

Завідувач кафедри української літератури,
компаративістики і грінченкознавства

(Олена БРОВКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми
035/029.00.01 Біографістика і текстологія
29.08.2024 р.

Гарант освітньо-наукової програми

(Роман КОЗЛОВ)

Робочу програму перевірено
29.08.2024 р.

Заступник декана Факультету української філології,
культури і мистецтва з науково-методичної
та навчальної роботи

Phred

(Світлана ГОРОБЕЦЬ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
 підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
«ПАРАДИГМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ІМПЛІКАЦІЙ»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	1	2
Семестр	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом	2	1
Обсяг кредитів	4	2
Обсяг годин, зокрема:	120	60
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	4
Семестровий контроль	–	–
Самостійна робота	80	40
Форма семестрового контролю	Залік	Залік
Змістовий модуль «СТРУКТУРНО-СЕМІОТИЧНІ АСПЕКТИ ГЕНЕРИКИ»		
Курс		2
Семестр		3
Кількість змістових модулів з розподілом		2
Обсяг кредитів		2
Обсяг годин, зокрема:		60
Аудиторні		16
Модульний контроль		4
Семестровий контроль		–
Самостійна робота		40
Форма семестрового контролю		Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: поглибити розуміння динаміки жанрової системи в контексті сучасних структурно-семіотичних дослідницьких практик.

Завдання змістового модуля полягають у формуванні таких компетентностей:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3 Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5 Здатність оцінювати та забезпечувати якість проведення досліджень, бути критичним і самокритичним.

ФК-2 Здатність застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової інформації.

ФК-7 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства.

ФК-8 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення біографістики і текстології.

ФК-9 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування біографічного, мовного, мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК-10 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі досліджень.

ФК-11 Здатність інтерпретувати інформаційні та філологічні явища і процеси та формувати професійну світоглядну позицію.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Після опанування змістовим модулем дисципліни студент має:

РН-2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації та досягнення запланованого прагматичного результату, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; використовувати прикладні соціокомунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому і соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

РН-4 Володіти культурою мислення, вміти узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію, зокрема наукову в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.

РН-5 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в предметній області.

РН-10 Збирати, систематизувати, інтерпретувати і науково аналізувати біографічний, мовний, мовленнєвий і літературний матеріал з урахуванням доцільних методологічних принципів, підходів і методів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

РН-11 Створювати, аналізувати, інтерпретувати і редагувати тексти різних стилів і жанрів.

РН-13 Планувати, організовувати, здійснювати дослідження та/або інноваційні розробки, презентувати їх результати науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

РН-14 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

РН-17 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

4. СТРУКТУРА ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт			
			Аудиторна			Самостійна
			Лекції	Семінари	Лаборат.	
Змістовий модуль 1. Літературна генерика як система						
1. Літературна генерика як система: динаміка і проблеми сучасного осмислення		7	2			5
2. Нормативні аспекти жанру		7		2		5
3. Синхронійні й діахронійні аспекти жанрології		14			4	10
Модульний контроль		2				
Разом		30	2	2	4	20
Змістовий модуль 2. Літературна генерика: структурно-семіотичні дослідницькі практики						
4. Структуралізм і семіотика як методологічна база дослідження жанрів		7	2			5
5. Інтерсеміотичне перекодування: народження нових смислів		7		2		5
6. Сучасний стан і перспективи дослідницьких практик у художній біографістиці		14			4	10
Модульний контроль		2				
Разом		30	2	2	4	20
Усього		60	4	4	8	40

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Літературна генерика як система

Тема 1. Літературна генерика як система: динаміка і проблеми сучасного осмислення. Жанрові тенденції літературознавстві: питання історіографії.

Тема 2. Нормативні аспекти жанру. система літературних жанрів, літературні чинники жанрів, наукова класифікація жанрів. Тріадичні мікросистеми членування (жанр / піджанр / модифікація).

Тема 3. Синхронійні й діахронійні аспекти жанрології. Класифікації родів, видів і жанрів у діахронічному аспекті. Епічні жанри в діахронічному і синхронічному розвитку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Літературна генерика: структурно-семіотичні дослідницькі практики

Тема 4. Структуралізм і семіотика як методологічна база дослідження жанрів. Жанрова система в сучасній літературознавчій теорії. Формалістичний підхід, морфологічна схема жанрів, інтермедіальна теорія жанру, семіотичні підходи в жанрології, метафорична теорія жанру.

Тема 5. Інтерсеміотичне перекодування: народження нових смислів. Інтерсеміотичність, інтермедіальність: змістове наповнення понять. Екфразиси.

Тема 6. Сучасний стан і перспективи дослідницьких практик у художній біографістиці. Модифікації біографічного романного жанру в літературі доби постмодернізму. Трансформація автобіографічного дискурсу в контексті жанрової еволюції.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-сть одиниць	макс. к-сть балів	к-сть одиниць	макс. к-сть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	2	2
Робота на лабораторних заняттях	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			64		64
Максимальна кількість балів: 128					
Розрахунок коефіцієнта: $128: 100 = 1,28$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Теми 1–3

Порядок виконання

Завдання. На основі прочитаних наукових праць підготуйте повідомлення про стан розробки теорії жанру, досліджуваного у Вашій магістерській роботі (проблема дефініції, огляд досліджень, у т.ч. останніх 5 років, жанрові ознаки)

Результат оформіть у вигляді тез (текст, список використаних джерел)

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка роботи — 5 балів. Оцінюватимуться повнота опрацювання видання.

Теми 4–6

Порядок виконання

На основі опрацьованих джерел сформулювати 5 тез, які б відображали інтерсеміотичні аспекти досліджуваного вами жанру.

Вимоги до оформлення

Підготуйте презентацію ваших спостережень та приготуйтеся захищати їх під час модульного контролю.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка роботи — 5 балів. Оцінюватимуться чіткість і аргументованість тверджень.

2. Максимальна оцінка презентації-захисту — 25 балів (у якості модульного контролю). Оцінюватимуться продемонстровані риторичні навички, взаємодія з аудиторією, відповіді на питання.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

Варіант 1. Захистіть свої тези з тем 1–3.

Варіант 2. Пройдіть курс “Критичне мислення в українському контексті”

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CTIUC101+2022_T2_3

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка — 25 балів. Оцінюватимуться продемонстровані риторичні навички, взаємодія з аудиторією, а саме: здатність обґрунтовувати позицію, коректно узагальнювати та інтерпретувати інформацію, оцінювати вагу аргументів та відповідність доказів, здатність реєструвати когнітивні хиби та ілюзії в собі та в інших, здатність дискутувати.

Модульний контроль 2

Написати есе на тему: “Міжмистецькі контакти художньо-документального тексту”

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка — 25 балів. при оцінюванні виконаних самостійних робіт основна увага буде звертатися на знання методології аналізу (10 б.), вправне користування базовими літературознавчими термінами (5 б.), повноту відповідей (5 б.), уміння обґрунтовувати свою думку (5 б.).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку за сумою з розрахунком коефіцієнта 1,28.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

«Парадигми літературознавчих імплікацій»

ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ

«Структурно-семіотичні аспекти генерики»

Разом: 60 год.: лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год., лабораторні заняття – 8 год.
самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Модуль	Змістовий модуль 1 Літературна генерика як система (64 б.)	Змістовий модуль 2 Літературна генерика: структурно- семіотичні дослідницькі практики (64 б.)
Теми лекцій	Літературна генерика як система: динаміка і проблеми сучасного осмислення (1 б.)	Структуралізм і семіотика як методологічна база дослідження жанрів (1 б.)
Теми семінарських занять	Нормативні аспекти жанру (11 б.)	Інтерсеміотичне перекодування: народження нових смислів (11 б.)
Теми лабораторних занять	Синхронійні й діахронійні аспекти жанрології (22 б.)	Сучасний стан і перспективи дослідницьких практик у художній біографістиці (22 б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)	Самостійна робота 2 (5 б.)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)	Модульна контрольна робота 2 (25 б.)
Підсумковий контроль	Залік	

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Бовсунівська Т. Теорія літературних жанрів : Жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману. Київ : Київський університет, 2009. 519 с.
2. Бовсунівська Т. Когнітивна жанрологія і поетика .Київ : Київський університет, 2010. 180 с.
3. Жанри і жанрові процеси в історико-літературній перспективі. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2012. 224 с.
4. Качуровський І. Генерика та архітектоніка. Книга II. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 376 с.
5. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства : монографія. Львів : ПАІС, 2005. 368 с.

Додаткові

1. Бровко О. Інтермедіальне прочитання української літератури *Літературний процес: методологія, імена, тенденції*, 2021, (17). С. 81-83.
2. Бровко О., Поліщук О. Художня експлікація альтернативного моделювання історії: національні vs імперські ідеологеми // Інформаційно-комунікаційна безпека: сучасні тренди : моногр. / Бровко О. О. [та ін.] ; за заг. ред.: Курбан О. В., К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. С.317-351.
3. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти українського тексту. Суми, 2021. 312 с.
4. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / пер. з англ. Мар'яни Гірняк. Львів : Літопис, 2004. 384 с.
5. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. 235 с.
6. Література. Теорія. Методологія / упоряд. і наук. ред. Данути Ульцької. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 543 с.
7. Мітосек З. Теорія літературних досліджень. Сімферополь : Таврія, 2005. 408 с.
8. Модернізм в українській літературі ХХ – початку ХХІ століття: пам'ять, коди, практики: монографія / відп. ред. Тарас Пастух; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2023. 758 с.
9. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / за ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 2003. 633 с.
10. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / за заг. ред. В. Моренця. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 531 с.
11. Науковий метод [Електронний ресурс] URL: <https://inscience.io/nm/>